

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe

CHIȘLARU Alexandru XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.12.2019 – 24.12.2019;

Instanța de apel: 15.01.2020 – 27.01.2021;

Instanța de recurs: 17.03.2021 – 12.05.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, din 24 decembrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 70 alin. (3) Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală, Chișlaru Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor și condamnat pe:

- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 1 an închisoare;
- art. 192¹ alin. (2) lit. a), c) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare;
- art. 192¹ alin. (2) lit. a), c) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor i s-a stabilit 2 ani închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa numită s-a cumulat parțial partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 28.06.2019, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisoarea pe termen de 3 ani, cu executare în centrele de detenție pentru minori și tineri, cu suspendarea ei condiționată în temeiul art. 90 Cod penal pentru perioada de 2 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat XXXXX și XXXXX, în privința căruia

decizia nu a fost contestată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la 08.04.2019, Chișlaru Alexandru, urmărind scopul de profit prin sustragerea bunurilor altei persoane, intenționat a pătruns în gospodăria lui Biriucov Andrei din XXXXX, unde din salonul automobilului de model VAZ 2017 cu XXXXX, parcat în gospodăria nominalizată, a sustras pe ascuns o scurtă de culoare neagră estimată la 500 lei, mijloace bănești în sumă de 7800 lei, 20 litri de combustibil cu cifra octanică 95 din rezervorul mijlocului de transport a câte 18,89 lei per litru, în total 377,8 lei, cu care a plecat de la locul faptei, cauzând prejudiciul material considerabil în suma totală de 8677,8 lei.

În noaptea de 11.04.2019 pe la orele 23:00, prin înțelegere prealabilă cu XXXXX și o altă persoană, urmărind scopul răpirii mijlocului de transport fără însușirea lui, intenționat au pătruns în gospodăria lui Rogozari Alexandr din XXXXX, din garajul cărei au răpit pe ascuns mijlocul de transport de model "Renault Kango" cu n/î XXXXX, cu care s-au deplasat pe teritoriul r-nul Fălești, abandonându-l la 12.04.2019 în localitatea XXXXX.

În noaptea spre 18.05.2019, urmărind scopul răpirii mijlocului de transport în comun acord cu XXXXX, prin deteriorarea geamului intenționat au pătruns în locuința lui Glavan Ivan din localitatea XXXXX, după care din locuință prin acces liber au pătruns în garaj, de unde fără scop de însușire au răpit mijlocul de transport de model "Mitsubishi Space Star" XXXXX cu care s-au deplasat prin mai multe localități din r-nul Fălești, abandonându-l pe o stradă din localitatea XXXXX.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel inițial și suplimentar de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia în latura pedepsei, cu menținerea pedepsei de 4 ani, prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, dar cu aplicarea art. 90¹ alin. (1) Cod penal- 2 ani cu executare în centrele de detenție pentru minori și tineri și 2 ani suspendată pedeapsa condiționat, ținându-se cont de precedentele condamnări pentru fapte analogice și nedorința de a se corecta prin continuarea studiilor sau încadrarea în munca social-utilă, precum și continuarea activității criminale prin comiterea de noi fapte pasibile răspunderii penale, săvârșirea căroră li-a devenit o îndeletnicire.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, apelul inițial și cel suplimentar al procurorului a fost admise, cu casarea sentinței în latura penală, cu pronunțarea în această parte a unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță potrivit căreia Chișlaru Alexandru a fost recunoscut culpabil și condamnat cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 1 an închisoare;
- art. 192¹ alin. (2) lit. a), c) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare;

- art. 192¹ alin. (2) lit. a), c) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare;

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor i s-a stabilit 2 ani închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa numită s-a cumulat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoreiei Bălți, sediul Fălești din 28.06.2019, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 3 ani, cu executare în centrele de detenție pentru minori și tineri.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, inculpatul nu s-a prezentat, fiind întreprinse măsurile de rigoare în vederea identificării locului aflării lui, pentru a-i fi asigurată prezența, ce însă nu s-a reușit, fapt pentru care prin încheierea judiciară din 25.11.2020 s-a dispus anunțarea lui în căutare.

Instanța a reținut că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat, recunoscând în totalitate faptele indicate în actele de sesizare a instanței de judecată. În raport cu materialul probator administrat la caz, inculpatul care s-a eschivat la finele soluționării cauzei, și-a recunoscut integral vinovăția în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond, depunând declarații benevole referitor la circumstanțele comiterii faptelor imputate, ce coroborează întrutot cu ansamblul probelor administrate în prezenta cauză, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

La individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal, ce-i determină scopul de restabilire a echității sociale, reeducarea făptuitorilor și prevenirea săvârșirii de către el pe viitor a altor fapte penale, alături de criteriile generale de individualizare. Totodată, reieșind din aspectele faptice ale cauzei în raport cu argumentele aduse de procurorul apelant în vederea înăspririi pedepsei penale, prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, la deliberare asupra categoriei și termenului pedepsei penale care urmează a fi stabilită inculpatului minor, instanța de apel a menționat că, deși, prima instanță corect a reținut și just a calificat acțiunile inculpatului, totuși, nu a reușit să individualizeze pedeapsa în măsura în care să o facă a fi una proporțională faptelor, efect preventiv convingător, pe măsură să evite recidivarea lor.

Mai mult ca atât, acționând în grup de persoane și săvârșind un mare număr de infracțiuni, a dat dovadă că activitatea criminală s-ar face o îndeletnicire, care nu neapărat este îndreptată spre a-și satisface nevoile zilnice de întreținere materială, ci și una de satisfacție morală, reieșind din răpirea mijloacelor de transport cu deplasarea lor prin localitățile din r-nul Fălești.

Respectiv instanța de apel a reținut că, inculpatul atât în momentul comiterii faptelor imputate, cât și la pronunțarea prezentei decizii nu a atins vârsta de 18 ani,

motiv pentru care în privința lui s-au aplicat prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal în coroborare cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. La fel, în cazul dat s-au aplicat dispozițiile art. 84 alin. (1), (4) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, inclusiv prin cumularea parțială a precedentei pedepse, stabilită prin sentința judecătorei Bălți, sediul Fălești din 28.06.2019.

În ce privește solicitarea procurorului privind aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal prin dispunerea executării reale doar a 1/2 din pedeapsa numită, cealaltă fiind suspendată condiționat pentru perioada probațiunii, s-a respins fiind depășită printr-o altă sentință a judecătorei Bălți, sediul Fălești din 17.12.2020 de condamnare a acestuia la pedeapsă reală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivare recurentul a indicat că, inculpatul a recunoscut pe deplin vina, s-a căit sincer și a conștientizat fapta comisă, a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată și a contribuit activ la descoperirea infracțiunilor. Aceste circumstanțe au fost reținute ca atenuante la examinarea cauzei în instanța de fond, circumstanțe agravante lipsind.

Instanța de fond a individualizat greșit pedeapsa stabilită inculpatului în partea casării sentinței referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei, or pedeapsa este echitabilă când este proporțională gravității infracțiunii și contribuie la corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de apel a dispus înlocuirea poziției instanței de fond fără a face careva precizări, susținând că soluția primei instanțe referitor la pedeapsă este incorectă. Recurentul constată existența posibilității reale de aplicare față de inculpat a prevederilor art. 90 și 90¹ Cod penal, fapt de care nu a ținut cont instanța de apel.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Din conținutul cererii de recurs, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Cod de procedură penală, menționând că prin decizie a fost casată sentința și aplicată pedeapsa reală cu închisoare. Mai concret, din sistematizarea alegațiilor expuse de recurent se conchide că, critica principală a acestuia vizează dezacordul cu excluderea de către instanța de apel a prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat.

Recurentul, deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, solicitând suspendarea executării pedepsei cu închisoare.

În acest context Colegiul reține că, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 84 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolelor incriminate.

Supunând analizei subsidiare actele cauzei, se constată că eroarea de drept semnalată de recurent și stipulată în pct. 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în speță, cu certitudine nu a fost admisă de instanța de apel. La trasarea acestei concluzii, instanța de recurs are ca bază argumentele temeinice și pertinente expuse în textul deciziei recurate la pct. 4-5, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt din dosar și se mențin în vigoare până în prezent.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 ani, care au săvârșit infracțiuni la vârsta de la 18 ani până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu 1/3.

În speță, instanța de apel just a concluzionat că în cazul în care inculpatul a comis 3 infracțiuni dintre care două mai puțin grave, pentru comiterea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa închisorii, iar inculpatul a mai fost anterior judecat, chiar și în prezența circumstanțelor invocate de recurent, pedeapsa închisorii aplicată inculpatului urmează a fi executată în penitenciar. Pedeapsa a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale,

corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde. Instanța de apel corect a conchis că inculpatul nu întrunește condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite și, respectiv, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu ar fi proporțională faptelor prejudiciabile săvârșite.

Referitor la posibila aplicarea a art. 90¹ Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta **poate** dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

În speță, solicitarea nu a fost motivată de către recurent, este neîntemeiată, or doar faptul că apărarea nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința lui Chișlaru Alexandru a suspendării parțiale a executării pedepsei cu închisoare.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul concluzionează că, instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, ce corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, este întemeiată, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză, fapt ce permite declararea inadmisibilității recursului pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat. Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit obiect de examinare în cadrul ședinței instanței de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei nu poate servi temei pentru reexaminare.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată conform prevederilor legale, astfel încât recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *CHIȘLARU Alexandru XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 iunie 2021.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Catan Liliana

Guzun Ion